

atenció, formació i investigació psicosocials

Política de protecció a la infància i adolescència

*Associació Conexus. Atenció, formació i
investigació psicosocials*

Índex

Presentació de l'entitat	3
La protecció a la infància i l'adolescència a CONEXUS	7
Finalitat de la política de protecció a la infància i adolescència	9
Compromisos de l'entitat vers la protecció a la infància i l'adolescència	9
Persones destinatàries de la política de protecció a la infància i l'adolescència	10
Contextos en les que s'aplica la política de protecció a la infància i l'adolescència.	10
Persona responsable de l'aplicabilitat de la política de protecció a la infància i l'adolescència	11
Procediment d'aplicabilitat de la política de protecció a la infància i l'adolescència.....	12

Presentació de l'entitat

L'associació **CONEXUS Atenció, formació i investigació psicosocials** és una organització sense ànim de lucre creada l'any 2010 que treballa per la millora del benestar i de la salut de les persones, especialment d'aquelles en situació de dificultat, crisi, violència o desigualtat.

Des de l'entitat apostem per treballar des d'una perspectiva de gènere, de les desigualtats socials i les identitats de gènere, tot des d'un model teòric constructivista i socioconstruccionista.

L'Associació CONEXUS té una trajectòria d'anys de treball contra les violències masclistes i de gènere i les desigualtats de gènere. La seva activitat està centrada en la promoció de la igualtat i en la construcció d'una societat equitativa i justa per a tothom. En aquest sentit, tots els programes i activitats que es presentaran breument a continuació, i que es poden consultar al web de l'entitat i a les seves memòries, estan relacionats amb aquests eixos així com les publicacions que s'han realitzat al llarg dels anys i que estan accessibles on-line a través del web.

De la mateixa manera, la pròpia entitat s'ha organitzat en funció dels principis i valors que representa la perspectiva de gènere; aquests guien la praxis organitzativa i la metodologia de fer i ésser, fomentant principis i valors igualitaris dins l'equip professional i un model de treball basat en la cooperació i la cura.

A continuació es presenten breument els diferents àmbits d'actuació de l'entitat (atenció, formació i investigació):

Atenció

Des de l'entitat portem a terme diferents projectes tant d'atenció, com de formació i també de recerca per tal d'aconseguir aquesta missió, dels quals en presentem alguns:

Programa d'atenció a persones LGTBI en situacions de violència, amb el suport de l'Ajuntament de Barcelona i la Generalitat de Catalunya, ofereix atenció terapèutica tant a persones lesbianes, gays, transsexuals, bisexuals i intersexuals de la ciutat de Barcelona que viuen o han viscut situacions de violència en les seves relacions afectives (de parella, familiars, d'amistat, etc.), com a persones que han exercit o exerceixen aquesta violència i que voluntàriament volen treballar la violència viscuda o exercida.

Programa sobre assetjament escolar homofòbic i transfòbic, amb el suport de l'Ajuntament de Barcelona, forma part d'un programa més ampli que des de l'Associació CONEXUS promovem per tal de treballar la problemàtica de l'assetjament des d'una perspectiva integral, on s'ofereix sensibilització, formació i atenció en situacions d'assetjament escolar.

El Programa d'Atenció Integral contra la Violència de Gènere, amb el suport del Ministeri de Salut, Serveis Socials i Igualtat, el Departament de Treball, Afers Socials i Famílies i la Diputació de Barcelona, dirigit a dones, mares, i infants i adolescents que la pateixen i

a homes que l'exerceixen. El servei d'Atenció a mares i els seus fills i filles s'està desenvolupant a Conexus des de l'any 2012 amb el suport de la Diputació de Barcelona i el Departament de Treball, Afers Socials i Famílies de la Generalitat de Catalunya. A partir de l'any 2014 se suma en el suport al projecte el Ministeri de Salut, Igualtat i Serveis Socials. Durant aquests anys el projecte ha anat creixent i millorant i ara per ara ja podem parlar d'un projecte consolidat amb un creixement exponencial del nombre de famílies ateses i dels recursos derivadors. Aquest tipus de programa és una de les prioritats de l'entitat essent un dels molts fets que ho demostren és que la coordinadora, i Presidenta de l'Associació, ha dedicat els últims anys a l'estudi d'aquest fenomen aconseguint el Diploma d'Estudis Avançats amb el treball "Atenció a les víctimes invisibles de la violència de gènere. La intervenció amb dones víctimes de violència de gènere com a agents de prevenció dels efectes d'aquesta violència en els seus fills i filles" (2009) i realitzant la tesi doctoral "Maternalització i violència masclista. Una anàlisi des de la perspectiva de gènere" (2012).

El Programa d'Atenció a la Violència Ascendent, amb el suport del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies de la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona, ofereix atenció ambulatoria per a joves d'entre 14 i 25 anys que exerceixen violència dins l'àmbit familiar i a mares i pares que la reben

El Programa de Suport a la Maternitat i la Paternitat en Separacions Conflictives, amb el suport del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies, pretén prevenir situacions que puguin danyar el desenvolupament físic i emocional dels infants i adolescents quan la seva mare i el seu pare es troben en situació de separació o divorci conflictiu.

Programa per a les universitat contra la violència masclista (PUC), amb el suport de l'Obra Social "La Caixa", l'Institut Català de les Dones i l'Ajuntament de Barcelona, així com amb la col·laboració de diferents universitats com la Universitat de Barcelona (UB), la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), la Universitat de Lleida (UdLL) i la Universitat Pompeu Fabra (UPF). Aquest programa ofereix una atenció especialitzada, ambulatoria i de proximitat a dones que han patit violència masclista i a homes agressors que hagin estat detectats dins l'àmbit de la universitat.

Programa de Paternatge Responsable (PARESP), amb el suport de la Generalitat de Catalunya i diferents ajuntaments i els ASSIRS, on s'ofereixen grups a futurs pares per tal d'implicar-se en la cura, conèixer el procés d'embaràs, part i criança i fomentar la cooperació igualitària en les tasques de casa.

SIAD's i SAPIA a Sant Feliú de Llobregat, Sabadell i Barberà del Vallès: Addicionalment, portem l'atenció psicològica i socio-jurídica, terapèutica des de més de 3 anys els serveis del SIAD de Sant Feliú de Llobregat, del SAPIA de Barberà del Vallès i del SIAD de Sabadell, en els quals s'ofereix atenció personal i individual, a les dones dels municipis i també als nens i nenes, en el cas de Barberà, en situacions de desigualtat per raons de gènere.

Els serveis específics que oferim son: **Servei de suport psicològic:** és un servei de contenció, de seguiment i d'acompanyament psicològic puntual adreçat a les dones de Sant Feliu de Llobregat i Barberà del Vallès. **Servei d'orientació jurídica:** és un servei d'assessorament jurídic presencial a les dones del municipi de Sant Feliú de Llobregat, sobre qualsevol qüestió relacionada amb aspectes legals de la seva vida quotidiana

(matrimoni, separacions, custòdia de fills i filles, família, violència masclista, treball, etc.)
Servei de suport terapèutic corporal: és un servei d'atenció especialitzats amb teràpies corporals, manuals i altres per atendre necessitats específiques de dones víctimes de violència adreçat al SIAD de Sabadell.

Tots tres serveis són públics, universals i gratuïts, i estan adreçats exclusivament a empadronats als municipis respectius. Son serveis de proximitat i integrats en els municipis, tant dins les xarxes professionals com les xarxes de dones.

Formació

El número de persones formades per l'associació cada any està al voltant del mig miler, sumant en els darrers anys més de 5.000 persones.

Els cursos dirigits a professionals són els més demandats i els que reuneixen un número més important d'alumnes. A més CONEXUS forma part del catàleg de formació de la Diputació de Barcelona en els àmbits de l'abordatge de la violència de gènere per a tècnics i tècniques dels municipis. Pel que fa a l'àmbit educatiu, l'Associació CONEXUS ha participat en conferències obertes dirigides a l'alumnat de centres universitaris com la UAB, la UB, la UdLL, la UdG i també als estudis de Màster de l'Institut d'Estudis de la Sexualitat i la Parella i la UB, així com al Postgrau de Violències Masclistes de la UAB. Hem de destacar que l'associació imparteix un curs d'especialització universitària a la UdG, el "**Curs d'Especialització en detecció i intervenció en violència masclista i familiar des d'una perspectiva de gènere i constructivista**" durant els darrers cinc anys.

En la mateixa línia, l'Associació CONEXUS imparteix tallers de prevenció de relacions abusives, de bullying (homofòbic) i de coeducació en diferents centres educatius de primària, secundària i batxillerat. Així mateix, aquests tallers es realitzen per al professorat i les associacions de mares i pares. Aquestes actuacions es realitzen a diferents punts del territori català, però especialment a Granollers on existeix un conveni amb l'ajuntament per sis anys.

En la línia de la formació especialitzada també cal mencionar els cursos on-line que ofereix l'associació sobre les temàtiques de violència masclista en dones, infants, adolescents que la viuen, homes que l'exerceixen i violència filio – parental. Aquests cursos tenen una gran acollida des dels diferents territoris de Catalunya, l'estat espanyol i a nivell internacional. Fins ara s'han realitzat deu edicions entre els diferents cursos i s'han format quasi cent-cianquanta persones.

Des de l'any 2013, a més, l'Associació CONEXUS s'ha adherit a ***l'Acord Ciutadà per una Barcelona lliure de violències vers les dones que l'Ajuntament de Barcelona*** impulsa i lidera. Existeix una proposta de formació per a empreses arrel del ***Programa d'Assistència a l'Empresa Us Correspon*** que va engegar CONEXUS. Aquest programa es basa en proporcionar serveis innovadors de visibilització i impuls de la igualtat, de benestar psicològic i de no-violència a les persones que treballen o que dirigeixen una empresa.

Dins les activitats que s'han realitzat amb la ***Plataforma contra les Violències de Gènere***, de la que forma part des dels inicis, podem comptar tots aquells tallers i xerrades dins els diversos Fòrums anuals que organitzem amb aquesta federació d'entitats, i hem de

destacar que a partir de l'any 2014 CONEXUS participa en el en el catàleg de formació per a centres educatius i de lleure sobre violència de gènere i igualtat **"Trenquem el Silenci"**.

Sobre formacions especialitzades de l'àmbit LGTBI podem mencionar les següents:

A- Formació soci-jurídica avalada per la Generalitat de Catalunya: "Drets de lesbianes, gais, bisexuals, trans* i intersexuals, i deure d'intervenció dels professionals públics segons la Llei 11/2014".

B- Formacions (2017-2019) a Granollers, Terrassa, Cunit, Manlleu, Vilanova, Montcada i Reixac, entre d'altres municipis del catàleg especialitzat de formacions en el marc del programa: "Assetjament escolar homofòbic i transfòbic: sensibilització i formació".

1. Formacions primària Podem escollir qui ens agrada? Vivim el bullying?
2. Formacions secundària Obrim el calaix del bullying homofòbic i transfòbic Hi havia una vegada una història de bullying. Jo què faig davant del bullying? Actuem! Destapem l'assetjament a les xarxes socials
3. Formacions professorat Actuem. Detecció i intervenció en situacions de bullying homofòbic i transfòbic a l'escola Ventilem els armaris escolars. Com podem treballar des de l'escola per la prevenció del bullying homofòbic i transfòbic
4. Formacions AMPES Actuem! Detecció i intervenció en situacions de bullying homofòbic i transfòbic a casa El ciberassetjament homofòbic i transfòbic: i jo com ho detecto?

C- Formacions (2017-2019) a Granollers, Terrassa, Cunit, Manlleu, Vilanova, Montcada i Reixac, entre d'altres municipis del catàleg especialitzat de formacions, dirigits a les comunitats educatives (Alumnat, professorat i AMPA's)

"Formació des d'una perspectiva de gènere en matèria d'igualtat i violències masclistes i de gènere".

Investigació

Una altra activitat que es desenvolupa des de l'Associació és l'acompanyament a diferents municipis en l'elaboració de protocols locals per a l'abordatge de la violència masclista a través de l'Oficina de les Dones i LGTBI de la Diputació de Barcelona. En els darrers anys s'han elaborat:

- **Protocol Local per a l'Abordatge Integral de la Violència Masclista** a l'Ajuntament de Cervelló, Esparraguera, Sant Joan Despí i Santa Coloma de Cervelló.
- **Pla Local per la Diversitat Sexual, Afectiva i de Gènere** als ajuntaments de Vilanova i la Geltrú, l'Hospitalet de Llobregat, Montcada i Reixach, Terrassa i Martorell.
- **Pla Local d'Igualtat de Gènere** al municipi de Vilanova i la Geltrú.

Els projectes d'investigació més rellevants en els que participa o ha participat l'Associació Conexus en els últims anys són:

- ✓ el **Programa per a l'Abordatge de la violència contra la parella a la Xarxa de Drogodependències**, finançat pel Departament de Salut de la Generalitat (2011-actualment)
- ✓ participar com a partners en el Projecte Europeu DAPHNE III (2013-2014) anomenat **IMPACT**, sobre l'avaluació dels programes per a homes agressors a Europa, i el projecte finançat per la Comissió Europea.
- ✓ liderar amb la coordinació general del Projecte Europeu REC-VAW-AG-2016 (2018-2019) anomenat **ENGAGE**, amb la creació de la guia i formació per a professionals de primera línia que interactuen amb homes agressors, projecte finançat per la Comissió Europea.
- ✓ També, l'estudi Hombres al teléfono: violencia de género, igualdad y masculinidad, un anàlisi qualitatiu sobre el posicionament dels homes respecte a la igualtat de gènere i la construcció de la masculinitat per al Ministeri d'Igualtat, al 2011.

L'Associació Conexus creu amb el treball en xarxa i, per això, participa en diverses plataformes nacionals i internacionals que treballen per assolir els mateixos objectius. Alguns d'aquests espais de reflexió i transformació són:

- International Marcé Society for Perinatal Mental Health.
- MenCare Campanya Global de Paternatge.
- MenEngage Aliança Global pel treball amb homes i nois per a la igualtat de gènere, del que formem part del Grup Coordinador a nivell europeu.
- WWP EN Xarxa Europea pel treball amb homes que exerceixen violència masclista, on som membres de la Junta Directiva.
- PPINA plataforma per als permisos iguals i intransferibles de naixement i adopció.

Finalment mencionar que a l'Associació CONEXUS comptem amb un document amb la nostra política de protecció a la infància i l'adolescència on es recullen els compromisos i límits en les nostres actuacions vers la protecció a la infància i adolescència i que presentem a continuació.

La protecció a la infància i l'adolescència a CONEXUS

Importància de la infància i l'adolescència en la finalitat de CONEXUS

L'Associació CONEXUS aplica de manera transversal la protecció a la infància i adolescència en tots els seus àmbits d'actuació (programes d'atenció, de recerca i investigació i de formació i ensenyament), així com en la comprensió dels fenòmens amb què treballa i la seva explicació.

Tal com es pot veure als estatuts de l'entitat (article 2), la infància i l'adolescència és fonamental per l'entitat tal com reflexa la menció als Drets Humans i la inclusió de la infància i adolescència en qualsevol abordatge realitzat des de l'entitat. Aquest article assenyala que la finalitat de l'Associació **CONEXUS Atenció, formació i investigació psicosocials** és:

"... la millora del benestar i de la salut de les persones, especialment d'aquelles en situació desigualtat o d'exclusió, promovent transformacions socials i personals.

A través de l'atenció, la formació i la investigació, es pretén impulsar les transformacions i millores en àmbits com la salut i les drogodependències, l'equitat de gènere, les violències masclistes i d'altres tipus de violència, els drets humans de la infància i adolescència i les relacions familiars i afectives.

L'Associació CONEXUS. Atenció, Formació i Investigacions Psicosocials destaca per:

- *una perspectiva crítica, constructiva i socioconstruccionista que s'adapta i és respectuosa amb les subjectivitats de les persones.*
- *una perspectiva de gènere que inclou la revisió i transformació dels models tradicionals de feminitat i masculinitat.*
- *una metodologia qualitativa i qualitativa en el conjunt de les actuacions que es realitzen.*
- *incloure l'abordatge de les dones, dels homes, filles i fills, la maternitat i la paternitat en l'àmbit de les violències.* "

Què entenem per protecció a la infància i l'adolescència des de CONEXUS?

Des de l'Associació CONEXUS entenem la protecció a la infància i l'adolescència com les actuacions de **prevenció, detecció i abordatge de situacions que, considerant a les nenes, als nens i a les i els adolescents com a subjectes de ple dret, als quals donem prioritat per a l'atenció davant de les possibles situacions de negligència, abús i violència contra infants i adolescents independentment de l'àmbit en que es produeixin i de qui sigui la persona agressora.**

Dins de qualsevol actuació realitzada des de CONEXUS es garanteix la prioritat absoluta dels infants i adolescents, adaptant els serveis i oferint formació i supervisió continuada dels professionals, per tal d'aconseguir el respecte i bon tracte, millorant les relacions afectives, mitjançant la promoció de l'autonomia d'infants i adolescents, el foment de les seves potencialitats i resiliència, la garantia de l'equitat de gènere, la promoció d'espais d'igualtat i de respecte a la diversitat, així com l'exercici progressiu dels seus drets i deures.

Principis en els que basem la nostra política de protecció a la infància i adolescència

La política de protecció a la infància i adolescència de CONEXUS es basa en diferents documents¹ tenint sempre present la garantia dels següents principis:

- ✓ El dret dels infants i adolescents a la vida i al desenvolupament.
- ✓ La no discriminació per cap tipus de condició personal, familiar, comunitària, cultural o social.
- ✓ La importància de la informació a infants i adolescents sobre qualsevol procés en el que es poden veure implicats atesa la seva participació en programes o accions de l'associació com poden ser processos terapèutics, legals, judicials, de recerca, etc.
- ✓ La garantia de la participació d'infants i adolescents en els processos d'atenció, recuperació, formació, investigació, etc. que es puguin dur a terme des de CONEXUS.
- ✓ L'interès superior del menor com a garantia de protecció.

¹ Declaració Universal dels Drets Humans (1948); Convenció sobre els Drets de l'Infant (1989); Convenció Europea sobre l'exercici dels Drets de l'Infant (1996), Ley Orgánica 8/2015, de 22 de julio, de modificación del sistema de protección a la infancia y a la adolescencia. LLEI 14/2010, del 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència, entre d'altres.

Finalitat de la política de protecció a la infància i adolescència

La finalitat de CONEXUS respecte a la protecció a la infància i adolescència consisteix en **garantir primer de tot, l'exercici ple i progressiu dels drets de la infància i l'adolescència, així com qualsevol actuació necessària per evitar una situació de negligència, abús o violència envers un infant o adolescent, així com actuar tenint en compte l'Interès Superior del Menor quan alguna d'aquestes situacions ja s'estigui produint o es tingui la sospita que s'està produint.**

Compromisos de l'entitat vers la protecció a la infància i l'adolescència

Les persones que formem part de CONEXUS ens comprometem, per tal de garantir la protecció de la infància i l'adolescència a:

- Actuar sempre per l'Interès Superior del Menor.
- Promoure espais d'afectivitat, seguretat i protecció dins el marc dels nostres programes d'atenció, formació i investigació.
- Proporcionar models de resolució de conflictes no violents.
- Informar a infants i adolescents de totes les actuacions que es portin o es puguin portar a terme que influeixin en la seva vida.
- Col·laborar davant de qualsevol situació que vulneri dels Drets Humans dels infants i adolescents.
- Notificar a la responsable de protecció a la infància i adolescència de CONEXUS qualsevol dubte o coneixement d'una situació de negligència, violència o abús a infants o adolescents.

Persones destinatàries de la política de protecció a la infància i l'adolescència

Les persones a les que s'aplica aquesta política de protecció a la infància i adolescència són:

- Les i els professionals de l'equip de CONEXUS.
- Qualsevol persona que col·labori de forma puntual amb alguna actuació de CONEXUS.
- Les entitats i institucions amb les que CONEXUS col·labora.
- Les famílies ateses.
- Els nens, les nenes i les i els adolescents atesos.

Contextos en les que s'aplica la política de protecció a la infància i l'adolescència

Els contextos en els que s'aplica aquesta política de protecció a la infància i adolescència són:

- Programes d'atenció a les persones.
- Teràpies individuals a infants, adolescents i famílies.
- Formacions.
- Investigacions.

És important destacar que aquesta política s'aplica independentment de la temàtica que s'estigui abordant en els programes d'atenció, els continguts de les formacions o els objectius de les investigacions. La protecció a la infància i l'adolescència és un eix transversal per a qualsevol acció que es realitzi des de
CONEXUS.

Persona responsable de l'aplicabilitat de la política de protecció a la infància i l'adolescència

La persona responsable de l'aplicabilitat de la política de protecció a la infància i l'adolescència de CONEXUS és el Representant Legal i President de l'associació, Oriol Ginés Canales. Llicenciat en Psicologia especialitzat en atenció individual i grupal en situacions de violències masclistes. Més de 15 anys en el sector.

En cas que la persona responsable estigui absent de l'associació per a qualsevol motiu, la persona encarregada de vetllar per l'aplicabilitat de la política de protecció a la infància i l'adolescència de CONEXUS serà Álvaro Ponce Antezana, Dr. en Psicologia Social amb especialització en l'àmbit de la violències masclistes de gènere.

Procediment d'aplicabilitat de la política de protecció a la infància i l'adolescència

Des de CONEXUS, per tal de garantir l'aplicabilitat de la política de protecció a la infància i adolescència es realitzen diferents actuacions:

- Sol·licitud de la declaració responsable de no antecedents per a delictes sexuals a menors a totes les persones que treballen a CONEXUS i també a aquelles que hi col·laboren puntualment.
- Formació en infància i protecció a la infància i adolescència a tota persona que entra a treballar a CONEXUS.
- Circuits de treball per tal de consultar a professionals especialitzades de diferents sectors (legal, treball social, terapèutic, salut, mèdic, etc.) sobre situacions relacionades amb la vulnerabilitat de la protecció a la infància.

Així mateix, des de CONEXUS també es realitzen actuacions de seguiment i avaluació amb aquesta política de protecció a la infància i l'adolescència com, per exemple:

- Sessions de supervisió de casos, projectes i programes de formació.
- Revisió d'informes relacionats amb qualsevol actuació amb infants i adolescents per part de la persona responsable de la política de protecció a la infància i l'adolescència.
- Seguiment i revisió del present document.

Aprovada en la seva primera edició per la Junta de l'Associació Conexus. *Atenció, formació i investigació psicosocials* a Barcelona, a 3 d'octubre de 2016.

Aprovada en la seva segona versió actualitzada per la Junta de l'Associació Conexus. *Atenció, formació i investigació psicosocials* a Barcelona, a 15 de juliol de 2019.

conexus
Associació Conexus
atenció, formació i investigació psicosocials
CIF: G65525768
C/ Consell de Gent 419 3^a 2^a
08009 Barcelona (Spain)
T.F. (+34) 93 217 16 46 · www.conexus.cat